

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: (-r)

Cim: *A főváros ujjászületése.*

Forrás: *Pesti Napló*

Bp.

(Hely)

1916. XII. 20.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

352

Hely

Idő

"1916"

Személy

Hely

352

1916"

A főváros ujjászületése

(-r) Nem magasabb célok és nemesebb szempontok nélkül foglalkoztunk e hasábon egy sasköri városatyá nézeteivel, nézettekkel, amelyek nemcsak gonoszak és arcpirítók, hanem veszedelmesek és ami mindennél több: jellemzik Budapest főváros törvényhatósága nagyobbik részének szellemét, szociális érzékét, lelki világát. Az a tény, hogy a városháza utvesztőiben oly tekintélyes Preyer, akit sem a Városi Villamos igazgatóságában, sem a kevésbé jövedelmező, de diszesebb koronázási küldöttségben mellőzni nem mertek, ismeretes konfesszióját a tanítókról, a köztisztviselőkről, a napszámosokról és a tanoncokról elmondta és elmondhatta a pénzügyi bizottság ülésén, ahol tudvalevőleg a kerületek korifeusai ültek körül a zöldasztalt, vigasztalan, szomorú, teljesen kiábrándító világításban mutatja be azokat, akikre e történelmi időkben a polgárság könnyelműsége és a közügyek iránt való részvétlensége e nagy és fejlődésképes várost rábizta. *Preyer nem mint egyén, hanem mint típus érdekes*, Preyer a többi preyerek miatt szerepel újból e hasábon.

A pénzügyi bizottságnak már érdeme szerint méltatott legutóbbi ülése végre megérteti a nagy közönséggel is, hogy miért képtelen a főváros végképp szakítani a régi renddel, hogy miért nem dobhatja sutba az elmúlt rezsimek rongyos ruházatát, hogy miért képtelen arra, hogy ne csak modern, okos és áldásos ötleteket termeljen, hanem eszméit, terveit meg is valósítsa. Hogy miért sorvad el a vá-

rosházán a legnemesebb ambíció, a legtiszteltetreméltóbb hozzáértés és a nép jóléteért, boldogságáért hevülő egész férfiak és tiszta jellemek minden fáradozása? Ha a székesfőváros ügyeit intézők névsorán merengünk, meglepődve eszmélünk rá, mennyi becsületes, tehetséges, szorgalmas hivatalnokot foglalkoztat a főváros adminisztrációja, anélkül, hogy ennek igazán szembeszökő, ellentmondást nem tűrő bizonyítékai volnának. A polgármester leggyűlölködőbb ellenfelei sem állíthatják, hogy Bárczy István koncepció nélküli ember volna, akiből hiányoznék az érzék és a vágy nagy alkotások végrehajtására. A főváros tanácsának nagyobbik fele értelmes, szociális érzékkel megáldott, modern hivatalnok és az alájuk rendelt tisztviselői kar tudás, munkabírási, tisztességi tekintetében bármelyik virágzó metropolisz tisztviselői karával kiállja a versenyt és az összehasonlítást. A törvényhatósági bizottságnak van egy demokrata-pártja, nagyszerű vezérrel, gyönyörű multtal, kissé elkopott közkatonákkal, akik Vázsonyi Vilmos mögött zárt és szervezett sorokban állanak, de egyéb pártok és egyéb kerületek bizottsági tagjai között is akadnak érdemes, derék, tiszta férfiak és ezek a jóra való, a megértők és tisztúkra alkalmasak a közgyűlésnek körülbelül egyharmadát adják. *Tehát a minoritást!* A többség, ha a kisebbség szellemi és erkölcsi terrorja alatt olykor elvi kérdésekben a haladás, a demokrácia, a polgári tisztesség zászlajához csatlakozik is, valójában preyerekből áll; érzéketlen, kegyetlen, részvétlenség azokkal szemben, akiket a közgyűlési teremben képviselni volna hivatott, a legcinikusabban a saját és érdektársainak szószólója, nagyképu, tudatlan, lefelé gőgösebb minden hitbizományok urainál; felfelé

hajbókoló lakáj, letete a mindenkori hatalom lanyérnyalója, konclesője és szolgálja.

És ez a törvényhatósági többség az oka annak, hogy a főváros kiszolgáltatott, nélkülöző, meghajszolt népe hiába várja Budapest ujjászületését. A preyerek a virilizmus jól fedett és biztonságos fedezékeibe huzódva nyugodtan pipáznak, bólogatnak, ha valamely radikális állásfoglalás nem érinti anyagi érdekeiket és nem ér el a virilizmus hadállásának anyagi és egyéb érdekekből összefűzött drótsövénnyéig. A legszebb elhatározás, a leghasznosabb cselekedet, a legégetőbb kérdések megoldása a preyerek többségén mulik és ezek tudják a módját, miként kell utját állani, elsorvasztani és sirba fektetni legforróbb óhajainkat, legszebb reményeinket.

Amíg Preyert, aki bizottsági tag létére a Városi Villamosnak, a Pusztaszentlőrinci Helyiérdekűnk igazgatósági tagja és a közmunkatanács tagja is, a közgyűlés többségének jóvoltából, és a hozzá hasonló, az ő mértékére szabott, megszólalásig rájaitó bizottsági tagokat a törvényhatóság, a virilizmus megszüntetése és egy új kérlelhetetlen összeférhetetlenségi törvény megalkotásával nem közösíti ki a kebeléből, addig Budapesten marad minden a régiben, változás nem várható, inkább korhadás, az erkölcsi érzék teljes meglazulása és a nyers, leplezetlen, közügyekkel nem törődő üzletek még nagyobb térfoglalása.